

OBLIKOVALSKO
RAZMIŠLJANJE ALI
»DESIGN THINKING«

Martina KRAMARIČ

Sofinancira
Evropska unija

DEFINICIJA

KAJ JE OBLIKOVALSKO RAZMIŠLJANJE? »DESIGN THINKING«

Pristop k reševanju problemov, npr. pri novih prijemih, procesih, ukrepih, izdelkih, storitvah ipd.

Poudarja empatijo in je osredotočen na potrebe končnega uporabnika, da bi ustvarili učinkovite rešitve

Pristop uporablja spoznanja z različnih področij in spodbuja preizkušanje idej v praksi in ponovno prilagajanje in izboljševanje.

TERMINOLOGIJA

V SLOVENSKI LITERaturi

OBLIKOVALSKO RAZMIŠLJANJE

snovalsko razmišljanje
kreativno razmišljanje
dizajnersko razmišljanje
inovacijski pristop

Sofinancira
Evropska unija

1. EMPATIJA – SOČUSTVOVANJE

Razviti globlje razumevanje potreb, izkušenj in čustev uporabnikov/ciljne skupine povezanih z določenim izzivom, temo, situacijo, okoliščino

AKTIVNOSTI:

- **Intervjuji:** Izvaja se pogovore z uporabniki, da razumejo njihove izzive, želje in potrebe. Pomembno je, da se vprašanja postavljajo odprto, kar spodbuja iskrene in poglobljene odgovore.
- **Opazovanje:** Opazujemo uporabnike v njihovem okolju ali pri različnih aktivnostih, da bi razumeli, kako se obnašajo in kako se spoprijemajo s težavami.
- **Ankete, vprašalniki:** bolj strukturirano zbiranje podatkov o vedenju uporabnikov, njihovih željah itd.
- **Zemljevid empatije:** Npr. z dijaki sodelujemo pri ustvarjanju zemljevida empatije, ki prikazuje misli, občutke in dejanja uporabnikov, povezana z določenim izzivom ali situacijo.

5 stopenj oblikovalskega razmišljanja

1. Empatija/Sočustvovanje

Sofinancira
Evropska unija

17. 10. 2024, Martina Kramarič

2. DIAGNOSTICIRANJE POTREB – DEFINIRANJE

Jasno opredeliti problem, ki ga želimo rešiti in stem določimo FOKUS s poudarkom na POTREBAH in NE na rešitvah

AKTIVNOSTI:

- **Analiza zbranih podatkov:** Preučevanje informacij zbranih v fazi empatije, za prepoznavanje skupnih tem in vzorcev problema
- **Ustvarjanje izjav o problemu:** Oblikujejo se jasne in konkretne izjave o problemu. Na primer, „Dijaki se težko osredotočajo med dolgotrajnimi učnimi urami.“
- **Identifikacija ključnih potreb:** Določite specifične potrebe, ki jih je treba nasloviti.

5 stopenj oblikovalskega razmišljanja

2. Diagnosticiranje potreb/ Definiranje

3. GENERIRANJE IDEJ – ISKANJE REŠITEV

Generirati širok spekter idej in potencialnih rešitev za opredeljeni problem

AKTIVNOSTI:

- **Brainstorming:** Udeleženci (dijaki) sodelujejo v skupinah, kjer svobodno delijo ideje brez kritike. Spodbuja se kreativnost in različne perspektive.
- **Vizualno načrtovanje:** ustvarijo se lahko vizualni MISELNI VZORCI, ki povezujejo različne ideje in koncepte, kar pomaga pri razvijanju novih rešitev.
- **Skiciranje:** Skiciranje idej, kar olajša vizualizacijo.

5 stopenj
oblikovalskega
razmišljanja

3. Generiranje idej/Iskanje rešitev in oblikovanje

Sofinancira
Evropska unija

17. 10. 2024, Martina Kramarič

4. USTVARJANJE PROTOTIPA

Ustvariti otipljive predstavitve idej in rešitev – prototipi, ki jih je mogoče preizkusiti in izboljšati

AKTIVNOSTI:

- **Prototipi** : Izdela se preproste modele (npr. papirnate, žičnate konstrukcije ali skice), ki predstavljajo ideje. To je lahko tudi digitalna predstavitev prototipa ali simulacija
- **Ilustracije** : Nariše se lahko strip, kot vizualizacija rešitve v resničnih kontekstih
- **Predstavitev zgodb in možnih scenarijev**: Pripravijo se zgodbe ali scenariji, ki prikazujejo, kako bodo prototipi delovali v praksi.

5 stopenj
oblikovalskega
razmišljanja

4. Ustvarjanje prototipa

Sofinancira
Evropska unija

17. 10. 2024, Martina Kramarič

5. TESTIRANJE

Vrednotiti prototipe in zbrati povratne informacije za izboljšave in prilagoditve za bolj učinkovite rešitve problema

AKTIVNOSTI:

- **Testiranje z uporabniki:** testiranje prototipov z uporabniki in opazovanje njihovih interakcij, kar omogoča spoznavanje ali rešitev dobro deluje v praksi.
- **Zbiranje povratnih informacij:** Uporaba anket ali vprašalnikov za zbiranje mnenj in predlogov za izboljšave.
- **Ponovitev in izboljšave:** Na podlagi povratnih informacij se prilagodi in izboljša prototipe. To lahko vključuje vrnitev k prejšnjim fazam.

5 stopenj oblikovalskega razmišljanja

5. Testiranje

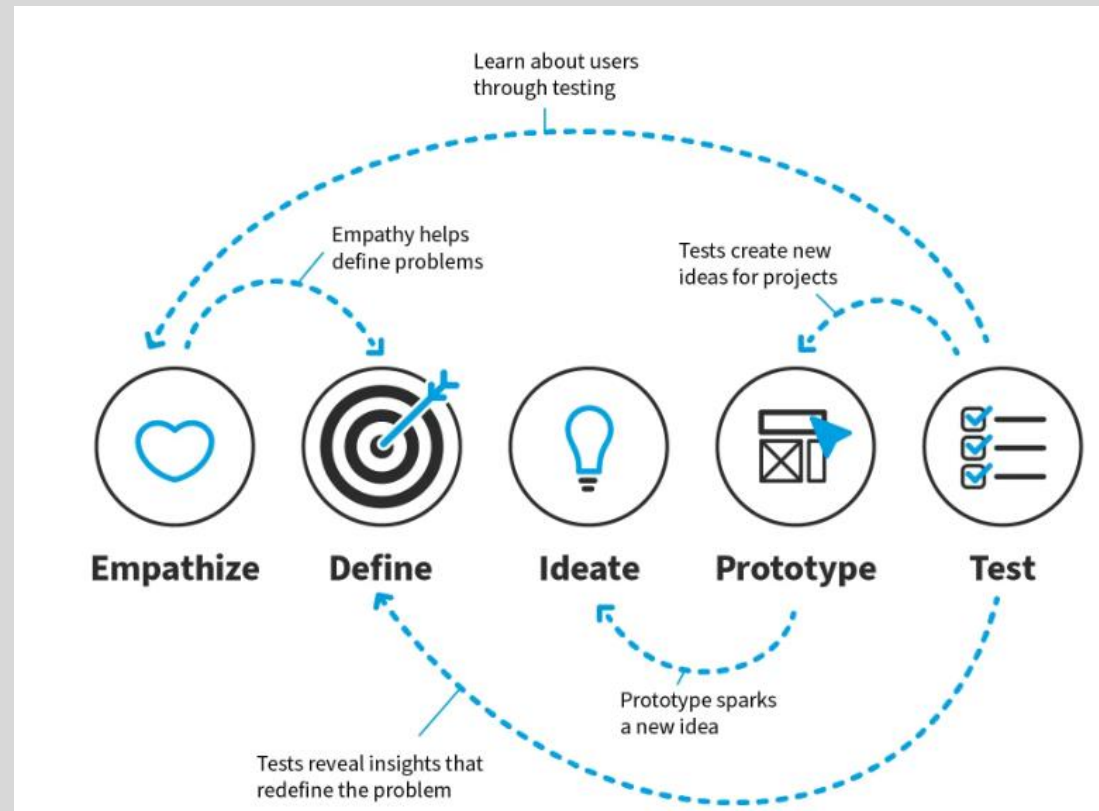

Sofinancira
Evropska unija

17. 10. 2024, Martina Kramarič

PONOVITVE IN IZBOLJŠAVE

Sofinancira
Evropska unija

PRAKTIČNA VAJA: Razumevanje potreb uporabnikov

Zemljevid empatije Canvas

Namen: _____ Pripravlil: _____ Datum: _____ Verzija: _____

1 KDO oz. S KOM SOČUSTVUJEMO?
Ciljna skupina? Kdo so osebe, ki jo želimo razumeti? V kakšnem položaju so?
Kakšna je njihova vloga v tej situaciji?

OPREDELITEV CILJA, TEME PROBLEMA

2 KAJ ŽELIMO DOSEČI/NAREEDITI?

KAJ MISLIJO IN ČUTIJO?
ZADRŽKI/OVIRE
Kakšni so njihovi strahovi, frustracije in tesnobe?
PRIDOBITEV IZBOLJŠAVA
Kaj si želijo?
Katere zahteve imajo?
Kaj jih osrečuje?
Kaj bi si želeli še doseči?

KAJ VIDIJO?
Kaj vidijo v svojem neposrednem okolju?
Kaj vidijo govoriti in delati druge?
Kaj gledajo in berejo?

KAJ SLIŠIJO?
Kaj slišijo govoriti druge?
Kaj slišijo od prijateljev?
Kaj slišijo od vrstnikov/sodelavcev?
Kaj slišijo iz medijev?

KAJ PRAVIJO?
Kaj smo jih slišali govoriti?
Kaj si lahko predstavljamo, da govorijo?

Kaj mislijo in kako se počutijo?

KAJ POČNEJO?
Kaj počnejo danes?
Kakšno vedenje smo opazili?
Kaj si lahko predstavljamo, da počnejo?

Last updated on 16 July 2017. Download a copy of this canvas at <http://gamestorming.com/empathy-map/>

© 2017 Dave Gray, xplane.com

Sofinancira
Evropska unija

Navodila za praktično vajo: Koraki za izpolnitev Empathy Map Canvas – Zemljevid empatije

- Priprava zemljevida – Empathy Map
- Začnite z razdelkom CILJ (opredelite cilj/temo)
- Določite uporabnika, ciljno skupino za katero želite poglobiti razumevanje njihovih potreb
- Nadaljujte v smeri urinega kazalca in spodbujajte razpravo
- Sproti izpolnjujte razdelke: Kaj vidijo, pravijo in slišijo?, Kaj počnejo/delajo?, Kaj mislijo?, Kaj čutijo?
- Pregled in izboljšanje
- Refleksija
- Zaključek zemljevida – Empathy Map

1. Reševanje problemov

- Osredotočenost na potrebe dijakov:

Oblikovalsko razmišljanje spodbuja učitelje, da identificirajo in razumejo specifične izzive, s katerimi se soočajo njihovi dijaki. S tem lahko razvijejo prilagojene rešitve, ki resnično ustrezajo potrebam dijakov.

---

2. Spodbujanje kreativnosti

- Inovativni projekti:
Učitelji lahko uporabijo oblikovalsko razmišljanje za načrtovanje projektov, ki vključujejo ustvarjalne rešitve, kar spodbuja dijake k razmišljanju izven ustaljenih okvirov.
-

3. Sodelovanje in timsko delo

- Skupinske dejavnosti:
Oblikovalsko razmišljanje pogosto vključuje delo v skupinah, kar krepi sodelovanje in komunikacijske veščine med dijaki. Skupaj delajo na reševanju problemov, kar spodbuja medsebojno učenje.
-

4. Iterativni proces - izboljševanje

- Nenehno izboljševanje: Z iterativnim pristopom, ki vključuje testiranje in prilagajanje rešitev, se dijaki učijo vrednosti povratnih informacij. Učitelji lahko dijake spodbudijo, da sprejmejo napake kot del procesa učenja in izboljšanja.

UPORABNOST
PRISTOPA

PRILOŽNOST ZA IZBOLJŠANJE
UČENJA IN POUČEVANJA

Sofinancira
Evropska unija

17. 10. 2024, Martina Kramarič

5. Praktična uporaba znanja

- Realni projekti: Uporaba oblikovalskega razmišljanja omogoča dijakom, da se ukvarjajo z resničnimi izzivi v skupnosti. To povečuje njihovo angažiranost in zanimanje ter jih povezuje z njihovim učenjem.
-

6. Razvijanje kritičnega mišljenja

- Analiza in vrednotenje: Dijaki se spodbujajo, da kritično ocenijo različne ideje in rešitve ter razmislijo o njihovih posledicah, kar razvija njihove analitične sposobnosti.
-

7. Individualizacija učenja

- Prilagojene rešitve: Učitelji lahko oblikujejo učne načrte/naloge, ki temeljijo na individualnih potrebah in interesih dijakov, kar povečuje njihovo motivacijo in uspešnost.
-

8. Učinki na učne stile

- Različni pristopi: Oblikovalsko razmišljanje vključuje različne metode in tehnike, kar omogoča učiteljem, da se prilagodijo različnim učnim stilom in potrebam.

UPORABNOST
PRISTOPA

PRILOŽNOST ZA IZBOLJŠANJE
UČENJA IN POUČEVANJA

Sofinancira
Evropska unija

17. 10. 2024, Martina Kramarič

Viri:

- Oblikovalsko razmišljanje – terminologija:
<https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/terminologisce/svetovanje/oblikovalsko-razmisljanje>
- Design Thinking for Educators: Free PDF
https://www.academia.edu/7856850/Design_Thinking_for_Educators_2nd_Edition
- Updated Empathy Map canvas: <https://medium.com/@davegray/updated-empathy-map-canvas-46df22df3c8a>

